

تعریف:

بیماری کیست هیداتید یکی از خطرناکترین بیماریهای قابل انتقال از حیوانات به انسان است واژه هیداتیس به معنی یک قطره آب است بیماری توسط نوزاد یک انگل روده ای سگ که وارد بدن انسان و دام می شود بروز می کند.

عوامل بیماری:

کرم بالغ در روده سگ و نوزاد در بدن انسان و حیوانات اهلی شخوارکننده زندگی می کند.عوامل ایجاد بیماری مرحله بوزادی انگل است.

کرم بالغ در روده کوچک گوشتخواران مخصوصا سگ ها زندگی می کند و تخم های خود را از طریق مدفوع به محیط بیرون می رساند. تخم های دفع شده در مدفوع سگ بلافاصله برای دام و انسان آلوده کننده است.گوسفند، گاو و بز نیز به هنگام چریدن و خوردن علف های آلوده تخم ها را همراه علوفه آلوده وارد دستگاه گوارش خود می کنند و تخم ها پس از ورود به دستگاه گوارش میزبان باز شده و جنین قلابدار به درون بافت روده مهاجرت نموده و از طریق عروق روده یا بجاری لنفاوی، به کبد می رسند.تعدادی از آنها در کبد می مانند و تعدادی به ریه می رسند، تعداد کمتری نیز به سایر رگانهها مانند کلیه، طحال، عضلات و مغز حمل می شوند در این مرحله انگل پس از استقرار در بافت شروع به رشد و نمو کرده و طی چند ماه کیست های در اندازه های مختلف ایجاد می کنند حال در صورتی که سگ سانان از احشاء آلوده به این کیست نشخوار کنندگان تغذیه نمایند دوباره سیکل بیماری تکرار می شود.

علائم بیماری کیست هیداتید:

پس از بلع تخم هر اندامی از بدن می تواند محل بوجود آمدن کیست باشد و بسته به اینکه در چه اندامی کیست ایجاد شده اختلال در عملکرد همان عضو را داریم.

کیست های ریوی و کبدی شایع تر هستند. علائم این بیماری از دردساده در محوطه راست شکمی گرفته تا تنگی نفس ، سرفه های خشک، عفونتهای ثانویه بدنبال پاره شدن کیست در اعضای داخلی و شوک آنافیلاکسی متغیر است گاهی تعداد این کیست ها به حدی در کبد افزایش می یابند که موجب از کار افتادن کبد خواهد شد که در صورت درمان نشدن منجر به مرگ می شود.

علائم این بیماری بستگی به محل استقرار کیست (کبد، ریه، مغز، استخوان) ، بزرگی کیست و موقعیت کیست دارد. به عنوان مثال در مغز و چشم سریعاً

ایجاد علامت می کند در حالیکه در کبد سالها طول می کشد تا ایجاد علامت نماید.

درمان:

در حال حاضر جراحی کیست های هیداتید در انسان تنها راه اساسی معالجه بیماری است اما این بیماری به راحتی از طریق جلوگیری از کشتار دام به روش غیر بهداشتی، کنترل تعداد سگهای ولگرد، درمان مستمر سگهای گله، جلوگیری از ورود سگهای ولگرد به زمینهای کشاورزی و آموزش همگانی مردم به پیشگیری و کنترل این بیماری قابل پیشگیری است.مراقبتهای پس از جراحی رعایت شود.

نکات ساده پیشگیری از این بیماری:

- ۱.رعایت بهداشت فردی و محیط
- ۲.ضد عفونی نمودن سبزیجات با توجه به اینکه سبزیجات،صیفی جات و میوه های بوته دار زمینی مثل توت فرنگی،خیار،گوجه فرنگی.. از عمده ترین فاکتورهای آلودگی به تخم این انگل می باشند حتما باید قبل از مصرف به خوبی با آب شستشو گردیده و برای اطمینان از جداسدن تخم انگل از سبزیجات، چند قطره مایع ظرفشویی به داخل ظرف شستشو

فرضی

مرکز آموزشی درمانی نمازی
واحد آموزش ضمنی فرمت

کیست هیداتید

PT-HO-222

تهیه کننده: اشرف معماریزاده کارشناس ارشد NICU

استاد علمی: دکتر حمید رضا فروتن فوق تخصص جراحی

کودکان

۱۳۹۵

منابع:
1-Haydatid cyst available from
<http://www.pezeshk.us/?p=30516>
2- Smeltzer,S. & Bar,B. (2010).Brunner &
Suddarth's Text book of Medical Surgical Nursing.
12th ed. Lippincott Williams &Wilkins.

۱. اضافه شود، سبزیجات چند لحظه در داخل آب تکان داده شود تا آب کف نماید.

نکته:

یکی از اشتباهاتی که در موقع شستشوی سبزیجات وجود دارد این است که بعد از شستشو، کل ظرف محتوی سبزیجات را روی آبکش میریزند که با این کار تخمهای انگل ته نشین شده در داخل ظرف دوباره روی سبزیجات پخش میشود، باید سبزیجات را از سطح آب برداشته شوند و آب باقیمانده دور ریخته شود.

۲. در صورتی که سگ دارید داروهای ضد انگلی به سگها داده و برای آنها شناسنامه تهیه نمایید و هر چند وقت یکبار آنها را به دامپزشکی ببرید

۳. اگر کشتار دام مثل قربانی کردن و نذری دارید در صورت مشاهده کیست های کبدی در گاو و بخصوص گوسفند هرگز آنها را پاره نکنید چون باعث کیست هیداتیک چشمی در انسان میشوند و همچنین کبد حیوان را بطور بهداشتی دفن کنید چون اگر سگی این احشاء آلوده را بخورد دوباره سیکل نگل تکرار می گردد.

۴. محصور نمودن مزارع و جلوگیری از ورود سگ ها به آنها

۵. عدم تماس با سگ ها